

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0003111 การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง
Citizenship Education

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
กลุ่มวิชาอัตลักษณ์ทักษิณและความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21
วิชาเลือกทั่วไป
มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : วิทยาเขตสงขลา คณะศึกษาศาสตร์

1. รหัสชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน

รายวิชาที่เรียนพร้อมกันและคำอธิบายรายวิชา

0003111 การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง 3(2-2-5)

Citizenship Education

บูรพวิชา : -

ควบคู่ : -

แนวคิดหลักการและองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมือง สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้เพื่อความเป็นพลเมือง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองอย่างสันติวิธี คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล จิตอาสาและจิตสาธารณะ และการศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นพลเมืองของประเทศชาติและสังคมโลก

Concepts, principles and knowledge about citizenship; rights and duties of citizens; transformation leadership, citizenship learning; participation in government activities peacefully; moral, ethical, sense of maintaining good governance and anti- corruption; volunteer spirit and public mind; and education for creating citizenship of the nation and the global society

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรระดับปริญญาตรีหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้หลายหลักสูตร

- ☒ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาเฉพาะ
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- ☐ วิชาเอก
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา

1. ผศ.ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ
2. อ.ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์
3. อ.ดร.จิตาภา สุวรรณฤกษ์
4. อ.อภากร ราชสงฆ์

4. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

5. สถานที่เรียน

ใช้แนวทางการเรียนรู้บนฐานความเป็นพลเมืองที่มีความหลากหลาย ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองเข้มแข็งผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาและสังคม

1.2 สามารถวิเคราะห์ และอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง ประชาชนผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผลที่เกิดขึ้นต่อระบบการศึกษา รวมถึงสังคมไทย

1.3 สามารถออกแบบกระบวนการและแนวทางของการมีส่วนร่วมในการปรับทิศทางและสร้างการเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาและสังคม

1.4 สามารถแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าของตนเองและเคารพคุณค่าความเป็นมนุษย์ของคนอื่นผ่านกรณีศึกษาของกลุ่มคนที่ถูกกีดกันออกจากระบบการศึกษาและสังคม

1.5 สามารถแสดงข้อคิดเห็นและเสนอทางออกของปัญหาการทุจริตและความไม่โปร่งใสที่เกิดขึ้นในสังคม

1.6 สามารถออกแบบแนวทางการประยุกต์ใช้กระบวนการศึกษาเพื่อเป็นกลไกพัฒนาคนให้มีคุณธรรม ความเป็นพลเมือง

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

สืบเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 กำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 รวมถึงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐที่มุ่งพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียมผ่านการพัฒนาการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อให้เข้าถึงการศึกษาคุณภาพ เน้นการสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างรายได้ มีความรับผิดชอบในการเป็นพลเมือง ดังนั้นการใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างความมั่นคงของสังคมและความเป็นพลเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยของสังคมเสี่ยงภัย ที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงถูกคาดหวังให้เป็นกลไกสร้างความมั่นคงด้วยการพัฒนาคนให้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันสังคม เศรษฐกิจและบริบทของโลก การพัฒนารายวิชานี้จึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการศึกษาในฐานะ

กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำทางวิชาชีพ และสร้างพลเมืองที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศและสังคมอนาคตอย่างเสมอภาค

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงาน ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง/ภาคเรียน	-	30	75 ชั่วโมง/ภาคเรียน

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

1 ชั่วโมง/ สัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม		2. ความรู้		3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2
0003111 การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง	●	●	○	●	○	●	○	●	●	●	●	○	○

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
● 1.1 มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยเน้นความซื่อสัตย์สุจริต สุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน และยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง	- สร้างวินัยความรับผิดชอบ ด้วยการเข้าชั้นเรียนตรงเวลาและการแต่งกายตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	- ประเมินผลจากพฤติกรรมที่แสดงออกในชั้นเรียน/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม การมีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโสและอาจารย์
● 1.2 มีวินัย ขยันและรับผิดชอบในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	- อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการตั้งคำถามหรือตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	- การตรวจสอบการมีวินัยต่อการเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียนและการส่งรายงาน

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	- ยกตัวอย่างกรณีศึกษาบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม และอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน - จัดกิจกรรมพิเศษที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน - อาจารย์ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง การมีวินัยเรื่องเวลา การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นเป็นต้น	- ประเมินการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยผู้เรียนอื่น ๆ ในรายวิชา - การอภิปรายร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน/กิจกรรมพิเศษที่จัดขึ้น - ผู้เรียนประเมินตนเอง - ประเมินจากการส่งงานตรงต่อเวลา
2. ด้านความรู้		
○ 2.1 มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติชีวิตและสังคม	- บรรยาย ร่วมอภิปราย ประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง หรือสถานการณ์ตัวอย่าง	- ประเมินผลการเรียนรู้จากการทดสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค และการนำเสนอผลงาน
● 2.2 มีโลกทัศน์กว้างไกลมีความเข้าใจธรรมชาติตนเองและสังคม	- จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning โดยจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง - เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้ง	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	ภายในและภายนอกชั้นเรียน	
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
○ 3.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ	- มีการอภิปรายกลุ่ม - ฝึกปฏิบัติการปัญหาเป็นกลุ่ม - กำหนดสถานการณ์จำลองให้ มีการฝึกแก้ปัญหา - ฝึกปฏิบัติลงพื้นที่ในชุมชน	- สังเกตจากพฤติกรรมโดยการตั้งคำถาม การสืบค้น การคิดวิเคราะห์ - ประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์จากรายงาน หรือชิ้นงานที่มอบหมาย
● 3.2 สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ไปประยุกต์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้		
○ 3.3 มีความใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
4.1 เคารพกฎระเบียบสังคมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองชุมชนและสังคม	- จัดกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน ให้เรียนรู้การทำงานเป็นทีมโดยเน้นการแสดงบทบาทของผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม - มีการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติในชุมชน	- สังเกตพฤติกรรม - การประเมินตามแบบประเมินภาคปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมหัวข้อบทบาทภาวะผู้นำ บทบาทสมาชิกในกลุ่ม - ผลการประเมินความพึงพอใจจากสมาชิกของชุมชนที่ลงพื้นที่ - ตรวจสอบจากแผนการดำเนินงานที่มอบหมายโดยมีการคำนึงถึงความ
● 4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพและให้คุณค่าแก่ตนเองและผู้อื่น		
● 4.3 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของชุมชนและสังคม		
● 4.4 ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับ		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
สมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข	เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชน - ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทและสะท้อนความคิดเชิงจิตสาธารณะในการเสนอแนวทางการสร้างพลเมืองที่เข้มแข็ง	แตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมของคนในชุมชน
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
○ 5.1 มีความสามารถในการสืบค้น รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปประเด็นนำเสนอและสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสอภิปราย รายงานผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง - ชี้แนะแนวทางการค้นคว้าและวิเคราะห์ผลการศึกษา	- สังเกตพฤติกรรมในการเรียนและการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ - ตรวจสอบบรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิงจากการนำเสนอผลงาน
○ 5.2 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศอย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน	- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย	

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	สร้างแรงบันดาลใจความ เป็นพลเมืองในสังคมใหม่ แบบGrowth Mindset	2	2	-แนะนำอาจารย์ผู้สอน และกลุ่มเรียน สถานที่ เรียนรู้ -ทำความรู้จักนิสัยแต่ละ กลุ่มเรียน -เล่าประสบการณ์การ เรียนรู้และธรรมชาติของ รายวิชา	ผู้ประสานงานรายวิชาและ อาจารย์ผู้สอนทุกท่าน
2	แนวคิด หลักการและ องค์ความรู้เกี่ยวกับความ เป็นพลเมือง	2	2	-บทความ	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้ในห้องเรียน พลเมือง)
2	แนวคิดผู้นำเพื่อสร้างการ เปลี่ยนแปลงใน กระบวนทัศน์ใหม่ - การเปลี่ยนแปลงจาก ข้างใน การเปลี่ยนแปลง เชิงปัญญา - การพัฒนามนุษย์ให้ เป็นผู้นำ - บทบาทของผู้นำใน กระบวนทัศน์ใหม่	2	2	-จัดการเรียนรู้โดยยก กรณีศึกษาเพื่อวิเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง (Problem-based Learning) -ทั้งจากวิดิทัศน์ รายงาน วิจัย บทความวิชาการ บทความวิจัย -นิยตร่วมสะท้อนคิดและ สรุปบทเรียนการเรียนรู้ (Reflection)	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้ในห้องเรียน พลเมือง)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
3-4	ผู้นำกับความกล้าหาญทางจริยธรรม - การฟื้นฟูและสร้างสรรค์สังคม - ประสบการณ์ผู้นำที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม	4	4	-จัดการเรียนรู้โดย “ใช้โครงงานเป็นฐานในการเรียนรู้” (Project-based Learning) -สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบActive Learning -นิสิตฝึกปฏิบัติจัดทำโครงงานศึกษาวิเคราะห์ประสบการณ์ผู้นำที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม -นิสิตร่วมกันสะท้อนคิดประสบการณ์ผู้นำที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้ในห้องเรียน พลเมือง)
5-6	ผู้นำในฐานะผู้เอื้ออำนวยและผู้มีส่วนร่วม สร้างสรรค์ระบบการศึกษาและสังคม	4	4	สอนโดย “การจัดทำโครงงานการเรียนรู้” (Project-based Learning) -สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบActive Learning -นิสิตฝึกปฏิบัติจัดทำโครงงาน ศึกษาวิเคราะห์ประสบการณ์ผู้นำในฐานะผู้เอื้ออำนวยและผู้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์ระบบการศึกษาและสังคม	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้พลเมืองคุณภาพสูงผ่านนิเวศการเรียนรู้ที่หลากหลาย)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
				-นิสิตร่วมกันสะท้อนคิด ความเป็นผู้นำในฐานะผู้ เอื้ออำนวยและผู้มีส่วน ร่วมสร้างสรรค์ระบบ การศึกษาและสังคม	
7	แนวคิดประชาสังคมกับ การสร้างพลเมือง เข้มแข็ง	2	2	-สอนโดย “การใช้ปัญหา เป็นฐานในการเรียนรู้” (Problem-based Learning) จากกรณีศึกษา -นิสิตร่วมกันสะท้อนคิด ประชาสังคมกับการสร้าง พลเมืองเข้มแข็ง -มอบหมายให้จัดทำ โครงงานของกลุ่มเรียน ใน มิติความเสมอภาค ความ พอเพียง ความหลากหลาย ในสังคมพหุวัฒนธรรม การรู้เท่าทันสังคมดิจิทัล การปรับตัวในสังคมเสี่ยง ภัย พลเมืองในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้พลเมือง คุณภาพสูงผ่านนิเวศการ เรียนรู้ที่หลากหลาย)
8	-พลเมืองกล้าคิดและกล้า เปลี่ยนแปลง กับวิถี ทางจริยธรรมของ สังคมไทย	2	2	-สอนโดยการเรียนรู้ในการ ปฏิบัติโครงงาน(Project- based Learning)และใช้ ชุมชนเป็นฐานในการ เรียนรู้ความเป็นพลเมือง กล้าคิดและกล้า เปลี่ยนแปลงกับวิถีทาง จริยธรรมของสังคมไทย	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (การเรียนรู้พลเมือง คุณภาพสูงผ่านนิเวศการ เรียนรู้ที่หลากหลาย)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
9	-การตั้งคำถามต่อวิกฤติ ทุจริต คอร์รัปชัน - การวิพากษ์การเห็นแก่ ประโยชน์พวกพ้องใน สังคมอุปถัมภ์	4	4	-สอนโดยการเรียนรู้ในการ ปฏิบัติโครงการ(Project- based Learning)และใช้ ชุมชนเป็นฐานในการ เรียนรู้ความเป็นพลเมือง กล้าคิดและกล้า เปลี่ยนแปลงกับวิกฤติทาง จริยธรรมของสังคมไทย -นิสิตร่วมกันสะท้อนคิด -ออกแบบและจัดทำ โครงการของกลุ่มเรียน ใน มิติ ความเสมอภาค ความ พอเพียง ความหลากหลาย ในสังคมพหุวัฒนธรรม การรู้เท่าทันสังคมดิจิทัล การปรับตัวในสังคมเสี่ยง ภัย	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (ลงพื้นที่ปฏิบัติการชุมชน พลเมืองปฏิบัติการ)
10-11	คุณธรรมความเป็น พลเมือง - การสร้างคุณธรรม ความเป็นพลเมืองใน สังคม - การสร้างคุณธรรม ความเป็นพลเมืองใน ระบบโรงเรียน	4	4	-สอนโดยการเรียนรู้ในการ ปฏิบัติโครงการ(Project- based Learning) คุณธรรมความเป็น พลเมืองและใช้ชุมชนเป็น ฐานในการเรียนรู้ -นิสิตร่วมกันสะท้อนคิด -นิสิตร่วมกันพัฒนา โครงการของกลุ่มเรียน ใน มิติ ความเสมอภาค ความ พอเพียง ความหลากหลาย ในสังคมพหุวัฒนธรรม	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม (ลงพื้นที่ปฏิบัติการชุมชน พลเมืองปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
				การรู้เท่าทันสังคมดิจิทัล การปรับตัวในสังคมเสี่ยงภัย	
12	● การศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ● การศึกษาเพื่อการดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ -ข้อเสนอเชิงทฤษฎี และข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง	2	2	-สอนโดยการเรียนรู้ในการปฏิบัติโครงการ(Project-based Learning) การศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้การศึกษาเพื่อการดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ --นิสิตร่วมกันสะท้อนคิด --นิสิตร่วมกันออกแบบการนำเสนอผลงานวิชาการต่อสาธารณชน	อาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่ม
13-14	กิจกรรมฝึกปฏิบัติ นำเสนอโครงการ “การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง”	4	4	- ถอดประสบการณ์ “ความรู้เชิงปฏิบัติ การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง”จาก ประสบการณ์จริง	ผู้ประสานงานรายวิชาและ อาจารย์ผู้สอนทุกท่าน
15	กิจกรรมเปิดโลกวิชาการ “การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง”	2	2	-นำเสนอผลงานวิชาการ “ความรู้เชิงปฏิบัติ การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง” ต่อ สาธารณชน	ผู้ประสานงานรายวิชาและ อาจารย์ผู้สอนทุกท่าน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
16	หยุดอ่านหนังสือสอบ ตามประกาศของ มหาวิทยาลัย	-	-	-	-
17-18 สอบปลายภาค					
รวม		30	30		

7.แผนการประเมินผล

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	กิจกรรมกรรมการ ประเมิน	กำหนดการ ประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	- การเข้าชั้นเรียน - ความตรงต่อเวลา - การยอมรับความคิดเห็น	1-15	10%
2	ด้านความรู้	- สอบปลายภาค	15 17-18	20%
3	ด้านทักษะทางปัญญา	-การนำเสนอผลงานกลุ่ม -การออกแบบผลงาน สร้างสรรค์ผลงานกลุ่ม	13-15	30%
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	- การสะท้อนคิด รายบุคคล - คุณภาพผลงาน	1-15	30%
5	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-การทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน	13-15	10%

คะแนน

ความรับผิดชอบ: 10 คะแนน

ฝึกปฏิบัติจัดทำโครงการและสะท้อนคิด: 20 คะแนน
การนำเสนอผลงานกลุ่มและรายงานวิชาการ: 50 คะแนน
สอบปลายภาค: 20 คะแนน

ผลงาน

1. โครงการและผลการสะท้อนคิด (ระหว่างเรียน)
2. การนำเสนอผลงานกลุ่มในงานกิจกรรมเปิดโลกวิชาการ “การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง” และรายงานทางวิชาการ

การระดับชั้น

A	= 80	คะแนนขึ้นไป
B+	= 75-79	คะแนน
B	= 70-74	คะแนน
C+	= 65-69	คะแนน
C	= 60-64	คะแนน
D+	= 55-59	คะแนน
D	= 50-54	คะแนน
F	= ต่ำกว่า 50	คะแนน

8. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

8.1 เอกสารและตำราหลัก.

- จิตติมา เจือไทย (2551). การสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนของคนพิการ, ปริญญาโท กศ.ด.(พัฒนศึกษาศาสตร์), กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). การพัฒนาเด็กให้มีจิตสำนึกมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร สังคมและประเทศชาติ. กรุงเทพฯ: วิพริ้น.
- ทิพย์พาพร ตันติสุนทร. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2548). แนวคิดว่าด้วยความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คลังวิทยา.
- นภาพร หะวานนท์ และคณะ. (2555). ชีวิตที่ถูกกลืน เรื่องเล่าของผู้หญิงในเรือนจำ. กรุงเทพฯ : สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม.

- ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล. (2558). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Education). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล. (2562). ห้องเรียนรัฐธรรมนูญแบบ Active Learning ฉบับใช้เรียน. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วิชัย ตันศิริ. (2557). ศาสตร์การสอนความเป็นนักประชาธิปไตย Pedagogy of the Democrat. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา มูลนิธิส่งเสริมนโยบายการศึกษา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์แอนด์ปรีนต.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). คู่มือพลเมืองยุคใหม่. กรุงเทพฯ: เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). โครงการ “สร้างสำนึกพลเมือง”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (ออนไลน์). (2563). โลกเปลี่ยน คนปรับ หลุดจากกับดัก ขยับสู่ความยั่งยืน. สืบค้นจาก : <https://www.thainapci.org/2021> [3 กรกฎาคม 2563]
- Berlach, R. (1996). Citizenship Education: Australian And Singaporean Perspectives. Australian Journal Of Teacher Education, 21(2), pp.1-2.
- Burton, D. (2015). Citizenship Education in Secondary Schools in England. Educational Futures, 7(1), p. 76.
- Center for Civic Education. (2010). National Standards for Civics And Government. Woodland Hills, CA: Center for Civic Education

8.2 เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- พิริณญา หลวงเทพ ภัทรา ดำรงไทย และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2556). “การให้ความหมายที่มาของความหมายและการปฏิบัติตนในการเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม หน้า 431-442.
- นภาพร หะวานนท์ และคณะ. (2554). การสร้างความฉลาดรู้เรื่องเพศในวัฒนธรรมบริโภค =Constructing Sexual Literacy in consumer Culture .กรุงเทพฯ : เอเอ็นทีออฟฟิศเอ็กเพรส.

8.3 เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- บรรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2555). ปาฐกถาพิเศษในการปิดประชุมวิชาการความเป็นพลเมืองกับอนาคตประเทศไทย , เอกสารการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า. ครั้งที่ 13 ประจำปี 2554. บ. จรัสสินทวงศ์.
- Jacoby, C. (2006). Moral Values Education: Characterizing Japan and Norway’s Primary School Curriculum. Master of Philosophy in Comparative and International Education Institute

for Educational Research Faculty of Education UNIVERSITETET I OSLO.

Jho, D. (2006). The making of Social Studies Education in Korea: Implications for Citizenship Education. *Citizenship Teaching and Learning*. 2(2). 21-36.

Lindstrom, L. (2013). Citizenship Education from a Swedish Perspective. *Journal of Studies in Education*. 3(2), 20-39..

ฯลฯ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- 1.1 แบบสอบถามการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชา
- 1.2 จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนความคิดของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 2.1 จัดประชุมทีมผู้สอนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน
- 2.2 มีการประเมินผลการสอนผ่านระบบสารสนเทศเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา
- 2.3 การสังเกตพฤติกรรมของนิสิตระหว่างการจัดการเรียนการสอน

3. การปรับปรุงการสอน

- 3.1 นำผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และผลการประเมินของนิสิตเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษามาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 นำผลการประเมินของนิสิตมาทบทวน วิเคราะห์เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน บทเรียนสำหรับการเรียนรู้ และสร้างสรรค์แนวทางการเรียนรู้ (Approach) ใหม่ของการเรียนการสอน
- 3.3 จัดทำกระบวนการถอดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อใช้ความรู้เชิงปฏิบัติพัฒนาการเรียนการสอนในภาคเรียนต่อไป

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

- 4.1 คณะกรรมการบริหารรายวิชาดำเนินการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนิสิต โดยการตรวจสอบข้อสอบ และตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตทุกภาคการศึกษา
- 4.2 ตรวจสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตว่าเป็นไปตาม Learning Outcome

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

5.1 มีการประชุมคณะกรรมการบริหารรายวิชาเพื่อนำผลการประเมินต่าง ๆ มาปรับปรุงเนื้อหารายวิชา รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

5.2 คณะกรรมการบริหารรายวิชา ร่วมกันสะท้อนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาผ่านกระบวนการวิจัย เพื่อออกแบบ ปรับเปลี่ยนและพัฒนารายวิชาจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างครูพลเมืองที่ตอบวัตถุประสงค์ของรายวิชาอย่างครอบคลุม